

A szentbalázi templomrom

2014 október 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során.

Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Mindazon csapások dacára, amelyek az elmúlt évtizedekben a Balatont és partvidékét érték – tömegturizmus, természet- és tájpusztítás, építészeti gaztettek –, e csodálatos tájunk máig megőrizte varázsát. Még mindig b?ven rejteget szépségeket és meglepetéseket. A Zánkáról Nagyvázsönyba vezető úton haladva, a Szentantalfa község fölé magasodó sz?l?hegyen csak annak t?nik fel egy sötét szín? épületrom, aki keresi. Meredek úton fölkapaszkodva, másfél kilométerre a falutól, szép nádfedeles présházak szomszédjában – védett m?emléki környezetben – találjuk meg az Árpád-kori Szentbalázs tepülés létezésének egyetlen látható tanúját: temploma maradványait.

A veszprémi egyházmegye 1339. évi összeírásában Nagy-Szentantalfalva néven felbukkanó falu lakói a középkorban különleges kiváltságot élveztek mint királyi farkasvadászok; a dézsmajegyzékben szintén szerepl? Szentbalázsnak ekkor adózó plébániája volt. A templomrom is a XIV. századot idézi, ámbár ez már a második építési korszaka.

A 308 méteres Szent Balázs-hegy és a Dörgicse irányába elnyúló erd?s fennsík nyugati oldalában települt falu a török id?kben pusztult el, azóta romladozott a szürkésfekete bazaltkövekb?l emelt templom is. Legfelt?n?bb része a nyugati homlokzatából kiemelked? négyszögletes tornya, amely messzir?l látható – és amelynek ablakából fenséges kilátás tárul a csillogó Balatonra, a Káli-medence apró falvaira, a vidék erd?s-sz?l?s hegyeire – a Hegyes-t? csonka ormától a Bakony déli nyúlványain át egészen a Badacsonyig. A tornyot sarkain kétfel?l vaskos pillérek támogatják, a tetejét lapos, k?b?l rakott gúlisíak fed?i. Els? emeleti ablaknyílását négyszöglet? k?béllet keretezi, a fölött?e lév? nyílás l?rész?r. A félköríves kapuzat még a XIII. századi, els? építkezés korából való.

A torony mögött magasan ível? dongaboltozat tanúskodik arról, hogy a román korban kegyúri karzatban végz?dött az egyetlen templomhajó. A jóval keskenyebb gótikus szentély négyzet alaprajzú, egyenes harántfallal zárult, északi oldalához kis sekrestye kapcsolódott. Ebben a formájában maradt a szentbalázsi templomrom az újkorra. A falu nem épült újjá, a helyén szépen term? sz?l?skerteket telepítettek. A történetnek azonban ezzel még nincs vége! A Balaton-környék m?emlékeit bemutató, 1958-ban megjelent könyv hozzáf?zi a templomrom sz?kszavú ismertetéséhez, hogy azt 1930-ban megvette egy bizonyos Lancz György, aki „a tornyot és a kórust kontár módra átépítve lépcs?ket építtetett bele, és berendezkedett benne”. Néhány hete a Demokrata cím? hetilapban Vass Krisztián ismertette kutatásának eredményét, amely szerint valójában négy évvel korábban, 1926. január 6-án vásárolta meg a romot – 300 négyszögöles telken – egy bizonyos Jörg Adolf Lanz von Liebenfels báró, osztrák állampolgár, 12 és fél millió magyar koronáért. A cikk szerint Liebenfels a középkori templomos lovagrend XX. századi feltámasztója, aki cisztercita szerzetesnek készült, de szakított a történelmi egyházzal, és új, misztikus felekezetet alapított.

Az ?sgermán hagyományokat a századforduló modern árja ideológiájával ötvözte, és a militáns lovagrend reguláival kiegészítve 1907-ben – huszonöt évesen – létrehozta az Új Templomosok Rendjét. A f?hadiszállás, Werfenstein várának tornyára még abban az évben felvonta a testület lilimosos-horogkeresztes zászlaját, a húszas évek végére azonban az egyre realistábbban a hatalomra tör? nemzetiszocialisták el?l jobbnak látta áthelyezni székhelyét egy békésebb helyre. Így került a csendes Balaton-felvidéki falu sz?l?hegyére. A szentbalázsi romot csekély átalakítással lakhatóvá tette, és egészen 1945 tavaszáig tanyázott benne mint Lancz György balatoncsicsói földbirtokos. A szovjet hadsereg el?l távozott er?dítményéb?l, nyom nélkül kilépve a történelemb?l. A jelenleg folyó restaurálás eltüntette az újkori átalakítások minden nyomát, cserébe feltárta aszentély alatti középkori kriptát, amelybe lépcs?sor vezet le. A konzervált falak a hét évszázaddal ezel?tt épült Szent Balázs-templom emlékét örökítik tovább az utókorra.

Ludwig Emil - mno.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lajkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló